

Opravična št.:

Up-569/17

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2019:Up.569.17

Akt:

Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Cp 3321/2016 z dne 19. 4. 2017 v zvezi s sklepom o dedovanju Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 20. 5. 2016, sklepom in dodatnim sklepom o dedovanju Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 13. 6. 2016 ter dodatnim sklepom o dedovanju in sklepom Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 3. 8. 2016

Izrek:

Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Cp 3321/2016 z dne 19. 4. 2017 v zvezi s sklepom o dedovanju Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 20. 5. 2016, sklepom in dodatnim sklepom o dedovanju Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 13. 6. 2016 ter dodatnim sklepom o dedovanju in sklepom Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 3. 8. 2016 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču.

Geslo:

1.5.51.2.3 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker je zadeva majhnega pomena.

Pravna podlaga:

Člen 55.b.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [Up-569-17.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-569/17-13

24. 9. 2019

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložila Ljudmila Rolih Rekar, Švica, ki jo zastopa Zdravko Rus, odvetnik v Radovljici, na seji 24. septembra 2019

sklenil:

Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Cp 3321/2016 z dne 19. 4. 2017 v zvezi s sklepom o dedovanju Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 20. 5. 2016, sklepom in dodatnim sklepom o dedovanju Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 13. 6. 2016 ter dodatnim sklepom o dedovanju in sklepom Okrajnega sodišča v Radovljici št. D 4/2005 z dne 3. 8. 2016 se ne sprejme.

OBRAZLOŽITEV

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijanimi sklepom o dedovanju z dne 20. 5. 2016 ugotovilo obseg zapuščine (I. točka izreka) in za zakonita dediča premoženja, navedenega v I. točki izreka sklepa, razglasilo zapustničina otroka, tj. pritožnico in njenega brata, vsakega do 1/2 (II. točka izreka). Z istim sklepom je zemljiški knjigi naložilo, naj pri nepremičninah, ki so predmet dedovanja, po pravnomočnosti sklepa vknjiži lastninsko pravico v korist obeh dedičev, za vsakega do 1/2, ter odločilo, da smeta dediča po pravnomočnosti sklepa prevzeti vsak polovico neizplačanih pokojninskih dajatev in vrednostnih papirjev (III. točka izreka). Isto sodišče je z izpodbijanym sklepom in dodatnim sklepom o dedovanju z dne 13. 6. 2016 zavrnilo pritožničin predlog za izdajo dodatnega sklepa o dedovanju za nepremičnino parc. št. 850/2, k. o. Želeče, do 3/5 (I. točka izreka), odločilo, da v zapuščino spada še nepremičnina parc. št. 851/2, k. o. Želeče, do 1/1 (II. točka izreka), in za dediča te nepremičnine razglasilo pritožnico ter njenega brata, vsakega do 1/2 (III. točka izreka), zemljiški knjigi pa odredilo, naj na tej nepremičnini po pravnomočnosti sklepa vknjiži lastninsko pravico v korist dedičev, vsakega do 1/2 (IV. točka izreka). Z izpodbijanym dodatnim sklepom o dedovanju in sklepom z dne 3. 8. 2016 pa je sodišče prve stopnje odločilo še, da poleg premoženja, navedenega v sklepih z dne 20. 5. 2016 in z dne 13. 6. 2016, v zapuščino spadata še nepremičnini, vpisani v k. o. Arnovo Selo, katerih lastnica je bila zapustnica do 1/18, za dediča teh nepremičnin razglasilo pritožnico in njenega brata, vsakega do 1/2, zemljiški knjigi pa odredilo, naj na teh nepremičninah po pravnomočnosti sklepa vknjiži lastninsko pravico v korist dedičev, vsakega do 1/2 (I. točka izreka). Z istim sklepom je sodišče prve stopnje zavrnilo predlog pritožničinega pooblaščenca za izdajo popravnega sklepa^[1] in za izdajo dodatnega sklepa o dedovanju za nepremičnine, vpisane v k. o. Ribno in k. o. Selo pri Bledu (v II. točki izreka). Pritožnica je navedene sklepe izpodbijala s pritožbama, ki ju je vložila 9. 6. 2016 in 10. 6. 2016, ter s pritožbama, ki ju je po pooblaščenca vložila 4. 7. 2016 in 31. 8. 2016. Višje sodišče je z izpodbijanym sklepom pritožbe zavrnilo. V izpodbijanih sklepih sta sodišči navedli, da sta bili pri ugotavljanju obsega zapuščine v delu nepremičnin parc. št. 850/1 in 851/4, obe k. o. Želeče, vezani na pravnomočni sodbi Okrožnega sodišča v Kranju št. I P 319/2007 z dne 2. 12. 2013^[2] in št. I P 698/2014 z dne 21. 10. 2015,^[3] ki sta bili izdani v pravdnem postopku, na katerega je zapuščinsko sodišče napotilo pritožničinega brata, in na podatke zemljiške knjige.

2. Pritožnica sodiščema očita kršitev 2., 14., 15., 22., 26. in 33. člena Ustave. Navaja, da sodišče prve stopnje pri določitvi obsega zapuščine ni upoštevalo pravilnega deleža zapustnice na nepremičninah parc. št. 850/1 in 851/4, obe k. o. Želeče. Sodiščema očita, da sta z upoštevanjem zemljiškoknjžnega stanja navedenih nepremičnin, ki naj ne bi bilo usklajeno z dejanskim, zmotno šteli, da je bila zapustnica lastnica teh nepremičnin le do 3/5 in ne do celote. Zmotno naj bi tudi presodili, da iz sodbe Okrožnega sodišča v Kranju št. I P 698/2014 z dne 21. 10. 2015 ne izhaja, da v zapuščino spadajo posamezne nepremičnine, ki niso bile predmet odločitve v tej sodbi, in

sicer do celote. Pritožnica zatrjuje, da sta sodišči izročilno pogodbo, ki jo je zapustnica 20. 5. 1985 sklenila s pritožničnim bratom in njegovo ženo (v nadaljevanju Pogodba), razlagali v nasprotju z njenim namenom. Čeprav naj bi pritožnica ves čas postopka navajala, da gre za darilno pogodbo, naj bi sodišči njen zahtevek, naj se darilo, ki ga je pritožničnin brat prejel na podlagi Pogodbe, vračuna v njegov dedni delež, arbitrarno zavrnilo kot nekonkretiziran. Ker naj sodišči pritožnice ne bi pozvali, naj ta zahtevek ustrezno dopolni, naj bi ji kršili pravico do izjave iz 22. člena Ustave. Pritožnica tudi zatrjuje, da je bila Pogodba podlaga le za začasno vknjižbo solastnine njenega brata in njegove žene na delu nepremičnine parc. št. 850, k. o. Želeče, ki je v naravi predstavljala gospodarsko poslopje, saj naj bi iz Pogodbe izhajal jasen namen zapustnice, da imenovana ostaneta solastnika (vsak do 1/5) tega dela nepremičnine le do tedaj, ko bosta na mestu, kjer je stalo gospodarsko poslopje, zgradila hišo in se bo glede na novo stanje v naravi izvedla parcelacija. Ker pa naj bi pritožničnin brat hišo zgradil drugje (tj. poleg gospodarskega poslopja), naj bi navedeni pogodbeni pogoj ostal neizpolnjen, zaradi česar naj bi zapustnica še pred smrtjo spet postala lastnica celotne nepremičnine parc. št. 850 (oz. z njeno delitvijo nastalih novih parcel št. 850/1 in 851/4), k. o. Želeče. Pritožnica sodiščema očita, da tega nista upoštevali in da je prvostopno sodišče kljub temu, da naj bi med dedičema o tem obstajal spor, predlog pritožnice, naj jo sodišče (kot dedinjo z manj verjetno pravico) napoti na pravdo, zavrnilo, medtem ko naj bi pritožničinega brata s podobno spornim zahtevkom napotilo na pravdo. Zato pritožnica meni, da so ji bile v zapuščinskem postopku, v katerem so bili izdani izpodbijani sklepi, kršene "pravica do zaupanja v pravno državo", pravica do enakosti pred zakonom in pravica do enakega varstva pravic. Pritožnica sodiščema očita tudi, da sta jo z zavrnitvijo njenega zahtevka, naj se v sodedičev dedni delež vračuna darilo, ki ga je prejel na podlagi Pogodbe, in z zavrnitvijo njenega predloga za napotitev na pravdo prikrajšali za možnost uveljavljanja dednopravnih zahtevkov in s tem za pravico do dedovanja dela premoženja, ki ji po zakonu pripada.

3. Skladno z drugim odstavkom 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) se ustavna pritožba sprejme v obravnavo, če gre za kršitev človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, ki je imela hujše posledice za pritožnika (prva alineja), ali če gre za pomembno ustavnopravno vprašanje, ki presega pomen konkretne zadeve (druga alineja).

4. Odločitev sodišč (tudi če bi bile z njo kršene človekove pravice – glede tega se Ustavnemu sodišču ni treba opredeljevati) ne more imeti hujših posledic za pritožnico. Že Višje sodišče je v izpodbijanem sklepu pojasnilo, da pravica dediča zahtevati vračunanje darila v sodedičev dedni delež ne zastara (drugi odstavek 144. člena Zakona o dedovanju (Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78 in Uradni list RS, 67/01 in 63/16 – v nadaljevanju ZD) in da lahko dedič tak zahtevek uveljavlja tudi še po pravnomočnosti sklepa o dedovanju, vendar najkasneje ob delitvi zapuščine.[4] To pomeni, da lahko pritožnica odločitev o zahtevku za vračunanje darila v bratov dedni delež, tj. odločitev, ki jo želi doseči s predmetno ustavno pritožbo, doseže v posebnem (pravdnem) postopku, ki ga lahko sproži do delitve dediščine. Ker ZD nima določb o načinu delitve dediščine, se v takih primerih uporabljajo pravila Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13 – SPZ) o delitvi skupne stvari.[5] Iz zemljiškoknjižnih izpiskov za nepremičnine, vpisane v k. o. Želeče, na katere naj bi se nanašal pritožničnin zahtevek za vračunanje darila, je razvidno, da sta pritožnica in njen brat vpisana kot solastnika teh nepremičnin z deleži, kot jih je pravnomočno določilo zapuščinsko sodišče. Do delitve teh nepremičnin[6] ima pritožnica še vedno na voljo (pravdni) postopek, v katerem lahko doseže odločitev o zahtevku za vračunanje darila v sodedičev dedni delež. Ker lahko v tem postopku doseže cilj, ki ga zasleduje z obravnavano

ustavno pritožbo, pritožnici hujše posledice niso mogle nastati.

5. Prav tako od odločitve Ustavnega sodišča v obravnavanem primeru ne bi bilo pričakovati rešitve pomembnega ustavnopravnega vprašanja, ki presega pomen konkretne zadeve. Po presoji senata ustavna pritožba tovrstnih vprašanj ustavnopravnega pomena, do katerih se Ustavno sodišče še ne bi opredelilo, ne odpira.

6. Ker pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS niso izpolnjeni, senat ustavne pritožbe ni sprejel v obravnavo.

7. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica senata dr. Špelca Mežnar ter člana dr. Matej Accetto in dr. Etelka Korpič – Horvat. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Špelca Mežnar
Predsednica senata

zanjo

dr. Matej Accetto
Namestnik predsednice senata

[1] Iz obrazložitve citiranega sklepa je razvidno, da se je ta pritožničin predlog nanašal na domnevno večji zapustničin lastninski delež na parc. št. 850/1 in 851/4, obe k. o. Želeče, ki ga je sodišče prve stopnje v sklepu o dedovanju z dne 20. 5. 2016 ugotovilo (le) v višini 3/5. Iz obrazložitve istega sklepa je tudi razvidno, da sta navedeni nepremičnin nastali z delitvijo parc. št. 850 in 851/1, obe k. o. Želeče, in sicer se je parc. št. 850, k. o. Želeče, delila na parc. št. 850/1, 850/2 in 850/3 iste k. o., medtem ko se je parc. št. 851/1, k. o. Želeče, delila na parc. št. 851/3, 851/4 in 851/5 iste k. o. (glej 2. točko obrazložitve navedenega sklepa).

[2] S sodbo št. I P 319/2007 je Okrožno sodišče v Kranju odločilo, da v zapuščino ne spadata hiša, ki jo je pritožničin brat zgradil na delu nepremičnine parc. št. 851/1, k. o. Želeče, in pripadajoče zemljišče, ki imata sedaj novi parc. št. 850/2 in 851/3 iste k. o.

[3] S sodbo št. I P 698/2014 je Okrožno sodišče v Kranju odločilo, da v zapuščino ne spadata gospodarsko poslopje in pripadajoče zemljišče, ki sta bila v času sklenitve Pogodbe kot ZK telo II. in ZK telo I. vpisana pri nepremičnini parc. št. 850, k. o. Želeče, in imata sedaj novi parc. št. 850/3 in 851/5 iste k. o.

[4] Prim. tudi sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Cp 569/2009 z dne 3. 6. 2009 in sklep Vrhovnega sodišča št. II Ips 489/2007 z dne 25. 10. 2007.

[5] Glej K. Zupančič in V. Žnidaršič Skubic, Dedno pravo, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 2009, str. 225–227.

[6] Po podatkih pristojnega Okrajnega sodišča v Radovljici, ki jih je to sodišče sporočilo na zaprosilo Ustavnega sodišča, dediča (še) nista vložila predloga za delitev nepremičnin, ki so bile predmet dedovanja.

⇒

Vrsta zadeve:

ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Ljudmila Rolih Rekar, Švica

Datum vloge:

3. 7. 2017

Datum odločitve:

24. 9. 2019

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:**Dokument:**

US32050